

Drs. W.K. Hoekzema; tot slot Jan Kees Wiebenga.

Jan Kees Wiebenga; Dank je wel voorzitter.

Mijn afdeling van het voorliggend ontwerpprogramma dat heet 'Het moderniseren van de democratie' en daar is inderdaad in Brussel, in Europa, erg veel aan te doen en misschien nog wel veel meer dan binnenslands hier.

Toen ik het voor-ontwerp onder ogen kreeg deze zomer, heb ik goed gelezen uiteraard, dacht ik nou er moet best nog wel wat aan verbeterd worden maar ik moet zeggen het voorliggend voor-ontwerp meer bruikbaar is dan wat er eerder op tafel heeft gelegen en de vraag is natuurlijk vandaag nu ook of over dit onderdeel of u het bruikbaar genoeg vindt en ook moet u het antwoord geven op de punten van waar de bruikbaarheid voor onder andere de VVD, met name voor de VVD vergroot kan worden.

Het is een manifest, het is niet zoals wij gebruikelijk in Nederland hebben een volledig uitgewerkt gedetailleerd programma met op alle onderdelen precies alle zaken die zouden moeten gebeuren en dat hangt samen met datgene wat Wim van Eekelen ook zei: 'Het is een internationale samenkomst van liberale partijen' die inderdaad allemaal dezelfde benadering van de samenleving, ideologie, hebben maar die natuurlijk ieder praktisch in hun eigen land voor verschillende vraagstukken staan en ook een verschillende traditie hebben.

Een verschillende politieke geschiedenis en dergelijke, ja dan is het op zichzelf denk ik niet zo gek om je programma wat je dan maakt om dat manifest te noemen.

Wat betekent dat je niet zoals wij dat in Nederland gewend zijn dat dat helemaal door planbureaus wordt nagerekend en dat soort zaken dat is nog vele stappen te ver, dat gaat niet.

Als ik kijk naar het hoofdstuk 'Moderniseren van de democratie' dan zou ik een viertal punten met u willen bespreken waarvan ik mij kan voorstellen dat ze qua bruikbaarheid voor de VVD aangezet zouden kunnen worden, dat is het punt van de bureaucratie, punt van de misdaadbestrijding, het asielbeleid en staatsrechtelijke vernieuwing.

Uiteraard zijn het vraagpunten, ik leg het voor net zoals de andere sprekers en u en aan u is het woord om te kijken of u vindt dat dat inderdaad op die manier uitgewerkt zou moeten worden of niet en inderdaad het zou bijdragen aan het zogenaamde tien puntenplan kunnen worden nadat we daar vandaag over gesproken hebben, een bureaucratie.

Je zou ook kunnen zeggen met een goed Nederlands woord 'behoorlijk bestuur'. Als je de tekst leest van dit onderdeel van het manifest dan denk ik dat wij vanuit de VVD iets meer nadruk zouden kunnen leggen op het punt van behoorlijk Europees bestuur in de vorm van een pakket van maatregelen waar je niet omheen moet draaien, die je moet bevorderen, dat is decentralisatie, vanuit Brussel gezien dan natuurlijk, dus dat kan zijn naar de nationale overheden maar dat moet in beginsel zijn naar de regio's en naar de gemeentes, dus decentralisatie.

Een grotere openheid, dat is een uitermate psychologisch belangrijk punt, die bureaucratie in Brussel is niet open, dat merken wij als parlementariërs bijna dagelijks, wat is er nou mooier als liberalen zeggen grotere openheid en grotere slagvaardigheid.

Denk alleen maar, ik kan het hier allemaal niet uitwerken in die paar minuten, denk alleen maar aan het feit dat de raad van ministers nog op een vele tientallen beleidsterreinen nog met de éénparigheid moet werken, dat betekent vijftien ministers vergaderen.

Stelt u zich voor u bent burgemeester van een gemeente met een gemeenteraad van vijftien leden en veertien zijn voor het besluit en één is tegen dan is het besluit niet genomen, de slagvaardigheid moet aanzienlijk verbeterd worden.

De decentralisatie, tenslotte op dit punt, is denk ik van groot belang want als we nou kijken naar de politieke ontwikkelingen in de lidstaten in Europa in eigenlijk dertien van de vijftien lidstaten zijn op dit moment sociaal democraten, socialisten zegt Klaas Groenveld, zijn sociaal democraten aan de macht in de regeringen en dat zal onmiskenbaar leiden, en niet alleen op het economische terrein, dat zal onmiskenbaar leiden tot een neiging tot centralisatie tot verstatelijking toch om weer te proberen om de maakbaarheid van de samenleving te bevorderen en daar moeten wij een heel ander verhaal tegenoverzeggen en dat is het verhaal van de decentralisatie ook gezien vanuit Europa.

Het woord subsidiariteit is genoemd, laten wij het nou maar eens gewoon decentralisatie noemen dat lijkt me helderder, het bestuur moet naar de mensen terug.

Het tweede punt is misdaad-, en inderdaad ook, fraudebestrijding.

Kan dat, als ik naar de voorliggende ontwerpparagraaf kijk, kan dat niet wat meer nadruk ook krijgen?

Het gaat om een schone Europese Unie en dan in milieuzin maar ook in de zin van bestrijding van de internationale misdaad, overigens ook een schoon Europees parlement, dat is voor de geloofwaardigheid in de ogen van burgers is dat cruciaal en ik denk dan ook dat je daarin zou kunnen zetten, ik geef het graag aan u ter overweging, dat er sancties moeten worden ingevoerd en beter moeten worden uitgevoerd ook dan nu al mogelijk is.

Sancties tegenover lidstaten die het bij de fraudebestrijding, met name dan bij de Europese fraude, laten zitten.

Ook sancties tegenover de verantwoordelijke politici en de verantwoordelijke ambtenaren die daarbij betrokken zijn en ik zeg daar bij het puntje over stadsrechtelijke vernieuwing ook nog iets over.

Bij de misdaadbestrijding wordt in dit hoofdstuk Europol genoemd maar douane samenwerking, die zeer achterlijk is op dit ogenblik, is echt belangrijk want dan gaat het over contrabanden enfin, smokkel van weet ik wat voor materialen, zeer zware zaak.

Samenwerking tussen de openbare ministeries, dat moet echt gebeuren.

Als je internationale misdrijven goed wil vervolgen dan kan het niet zo zijn dat het Openbaar Ministerie in Arnhem als ze stukken willen hebben uit Duitsland dat dat dan via de ministeries etc., dat duurt maanden op het ogenblik, dat moet heel intensief en open gaan gebeuren.

Voorzichtig, daar denk ik niet dat we daar al aan toe zijn, moeten we toch, maar dat is een langere toekomst, ook heel voorzichtig gaan nadenken over mogelijke harmonisatie van een paar strafbepalingen, niet van hele Wetboeken van Strafrecht dat kan niet maar van een paar strafbepalingen daar waar het gaat bijvoorbeeld om de bestrijding van de internationale fraude.

Het kan niet zo zijn dat als het grensoverschrijdende fraude is dat men onbestraft blijft omdat de strafbepaling verschillen en de vervolgingsprocedures, hetgeen op dit ogenblik nog het geval is.

Derde punt Asiel en Immigratiebeleid'.

Daar is ten opzichte van het voor-ontwerp van een half jaar geleden bepaald wel iets verbeterd maar ik vind het nog wel een beperkte paragraaf.

Als wij zien dat naar de Europese Unie op dit ogenblik vele honderdduizenden, en dan spreek ik dus even niet over Nederland want dat is nu vandaag niet aan de orde, maar er zijn vele honderdduizenden asiolverzoeken per jaar.

In 1992 was het 700.000 toen is het wat gedaald en op het ogenblik stijgt het weer, u moet het zien in de orde van grote tussen de drie- en vierhonderdduizend per jaar.

Dat betekent wel dat liberalen, ook op het Europese vlak, daar iets meer over moeten zeggen dan er nu staat, iets duidelijker en ik kan wel een kleine voorzet geven.

Gezamenlijke toelatingsregels, eerlijke lastenverdeling in financiële zin en ook in aantallen opvang van mensen.

Een gezamenlijk terugkeerbeleid, het ligt ook allemaal voor de hand, denkt u aan Bosnië, Duitsland stuurt wel mensen terug en Nederland doet dat niet.

Nou ik hoef dat verder niet uit te leggen, dus een gezamenlijk terugkeerbeleid.

Een migratie observatorium, dat wil zoveel zeggen als een dienst die op Europees niveau deze zaken allemaal gaat voorbereiden en uitvoeren en daar beleid op gaat zetten uiteraard onder verantwoordelijkheid van de Europese Commissie.

Dan tenslotte, wellicht kunnen wij ook in dit programma, althans als VVD gaan benadrukken, dat wij mogelijk de structuurfondsen waarvan wij vinden dat de uitgaven omlaag moeten maar dat zolang dat niet het geval is willen wij daar beter gebruik van maken.

Dat de structuurfondsen ook opengesteld worden voor het subsidiëren uit de Europese begroting van projecten asielopvang.

Daar doet Nederland veel aan.

Verhoudingsgewijs meer dan anderen en dat zou bijvoorbeeld mogelijk zijn door het Europees Sociaalfonds, dat is een van die fondsen wat nu al voor werkgelegenheid geldt, waar nu al migranten onder vallen, migranten projecten omdat ook zodanig uit te breiden.

Het laatste punt de democratie, staatsrechtelijke vernieuwing of democratie. Ik denk dat wij als VVD iets helderder zouden moeten zeggen, en ik kom dan in de buurt van Willem van Eekelen dunkt mij, dat wij eerst de instellingen moeten hervormen en dan uitbreiden.

Dat staat er niet, er staat: 'de instellingen moeten hervormd worden en de Europese Unie moet uitbreiden', maar ik zeg u als de instellingen en met name de raad van ministers dat éénparigheids vereiste.

Denkt u zich in, als dat niet aangepast wordt maar de uitbreiding met vijf á tien landen vindt straks plaats hoe moet die besluitvorming dan plaats vinden met niet vijftien ministers in de verschillende raden maar met twintig of vijfentwintig, dus dan moet er eerst hervormd worden en daarna uitgebreid worden.

Ook de Europese Commissie moet haar ambtelijke dienst hervormen, lijkt mij.

Tenslotte het Europees Parlement daar zijn wij altijd al ernstig voor geweest, dat moet gewoon volledig bevoegd worden en daar kun je twee dingen van zeggen, twee onderwerpen nog eens benadrukken.

Budgetrecht over de hele linie, het is toch te gek dat een democratisch gekozen parlement niet het budgetrecht heeft over pakweg, ik geloof Jan Mulder nog niet eens de helft van de Europese begroting, dat kan toch niet dus dat moet een gewoon normaal budgetrecht worden en het recht om individuele commissarissen heen te zenden.

Misschien straks bij het slotwoord kom ik daar nog wel even op terug, dat kan ik hier nu niet doen.

Tenslotte over het Europees Parlement en vernieuwing van de democratie en zeg maar staatsrechtelijke vernieuwing nog een keer benadrukken.

Ik heb het in het programma niet aangetroffen.

Één zittingsplaats voor het parlement en dat is Brussel, daar waar de macht is en een éénvormig kiesstelsel zodat dat rare districtenstelsel in Engeland voor eens en voor altijd eruit is.

Nou dat zijn een paar punten van mijn kant, ik geloof dat trouwens inmiddels de Lord's die dat tegen wilde houden het niet zelf lang overleven maar dat moeten we dan maar hopen.

Die aanscherpingen, deze discussie punten draag ik u aan deze vraagpunten. Als u uw achtergedachte, als die bij u naar voren zijn gekomen, dan hebt u overal aangetroffen die Europese burger want die wil geen centralisme, die wil geen fraude, die wil geen ondemocratische verhoudingen en geen beleidsverlamming die wil een open en slagvaardig en democratisch Europa, dank u wel.